

«En la llei actual hi ha una indiferència negligent que permet l'exploració d'éssers humans»

Entrevista a Jordi Xuclà

Advocat i diputat al Congrés de Diputats

>> Jordi Xuclà.

El polític gironí Jordi Xuclà, senador per CiU durant el període 2000-2004, va participar en una comissió al Senat que durant dos anys va estudiar un possible canvi del marc legal espanyol sobre la prostitució. És un dels polítics que han defensat amb més convicció i raons la necessitat de regular la prostitució.

GERARD BAGUÉ > TEXT

Com és que no es va aconseguir un canvi legal per regular la prostitució?

—Es va debatre molt sobre la necessitat d'eradicar les xarxes de tràfic d'éssers humans. Encara avui el Conveni de les Nacions Unides en diu, amb un llenguatge molt arcaic, *tràfic de blanques*. A la comissió del Senat hi van desfilar molts punts de vista i vam aconseguir tenir una visió molt aprofundida i exacta del fenomen de la prostitució a l'Estat espanyol. El ministre de Treball del moment, Juan Carlos Aparicio, era més aviat partidari de la regulació, però el va substituir un altre que es deia Zaplana i que va deixar el projecte al calaix.

—Quins són els termes del debat que es planteja a nivell polític?

—La primera divisió clara és entre prostitució forçada i prostitució consentida. La forçada s'ha de perseguir i desmantellar-ne les xarxes. Per això es va introduir un tipus al Codi Penal per perseguir el proxenetisme. L'an-

«A l'Empordà, no he vist cap col·lectiu d'aquests que s'omplen la boca de drets humans ficar el nas en cap prostíbul on hi ha prostitució forçada»

>> Seqüència d'un vídeo policíac de l'Operació Cropan.

terior Codi Penal no el contemplava. Pel que fa a la prostitució consentida o voluntària, el debat és si cal prohibir-la o regular-la. No tinc estadístiques ni dades per saber si la prostitució consentida és un deu o un quaranta per cent del total, el cas és que existeix. I això no deu ser tan estrany, si a Alemanya o a Holanda hi ha una regulació. Dins del món feminista no hi ha unanimitat; avui mateix parlava per telèfon amb una destacada feminista del Partit Radical italià partidària de la regulació, però hi ha molta gent dins del seu espectre polític que és partidària de l'abolició. Aquesta gent diu que en cap cas hi pot haver una prostitució consentida i, emprant una terminologia amb categories marxistes, diuen que la superestructura obliga aquestes dones a prostituir-se.

—Quins són els punts de desacord?

—Hi ha un bloqueig mental i conceptual, perquè tot queda aturat entre els que volen regular i els que volen prohibir. Això no permet afrontar mesures concretes, com l'eliminació de la figura del proxeneta o la prostitució de carre-

tera. Algú pot dir que eliminant les prostitutes de carretera només s'exerceix l'acte hipòcrita de treure un fenomen de la vista de la gent, però a França es va fer amb un cert èxit. Estem en la pitjor situació, entre la regulació i la prohibició: una indiferència negligent que dona cobertura a l'explotació d'éssers humans.

—Com pot ser que alguns polítics vulguin prohibir el burca al carrer i no que hi hagi dones obligades a prostituir-se gairebé despallades?

—El burca és una expressió de violència de gènere, però també sé que no es pot exportar la democràcia de forma «expres», sense tenir en compte elements atàvics i culturals. Ara bé, certament, igual que s'afronta el debat del burca, que s'ha tornat un tema *in* i una mica de moda, es podria afrontar el debat de la prostitució de carrer. A França es va resoldre quan Sarkozy va desenvolupar una legislació basada en la idea que en la prostitució de carrer hi xoquen dos drets: el d'una persona a exhibir-se com vulgari, generalment amb poca roba, i el de la protecció i l'edu-

«És lamentable que a alguns veïns els sembli bé que una empresa que pot tenir al darrere l'explotació d'éssers humans els pagui les festes majors»

cació dels menors. I es va fer prevaldre el dret del menor. Alguns diuen que és una mesura cosmètica, però la veritat és que quan tornes de França produeix un gran impacte veure els bordells de l'Empordà i les dones a peu de carretera. És un error seguir permetent que qualli la imatge que l'Empordà és un lloc amb grans prostíbuls i sexe fàcil. Alguns alcaldes, amb bona voluntat, han intentat fer un esforç que els ha portat al fracàs i al desencís. Necessitem una legislació més global. Tot i que jo sóc partidari de la màxima sobirania per a Catalunya, això està en mans de les Corts generals.

—Alguns prostíbuls fins i tot paguen festes majors i millores al poble...

—Això no ho conec, però trobo lamentable que a alguns veïns els sembli bé que una empresa que pot tenir al darrere l'explotació d'éssers humans pagui les festes majors. És l'expressió de l'egoisme de la societat actual. Durant aquests anys de parlamentarisme he detectat que tenim una societat civil molt més dèbil del que ens pensem. A la comissió del Senat hi van comparèixer col·lectius abolicionistes, defensors dels drets de les prostitutes, però tot això no ha arribat a les comarques gironines. A les nostres comarques, o a l'Empordà, no he vist cap col·lectiu d'aquests que s'omplen la boca amb la

defensa dels drets humans ficar el nas en cap prostíbul on hi ha prostitució forçada, i això em sorprèn. Es dediquen als drets humans d'Amèrica del Sud o de l'Àfrica subsahariana, però no pensen en els drames que tenim aquí. Crec que la policia sap prou bé que aquesta prostitució està molt lligada a les xarxes delictives, però els falta cobertura legal per atacar-la.

—En canvi, a l'Empordà hi ha molta consciència ecologista?

—Sí, es preocupen molt per les sargantanes o l'impacte de la línia d'alta tensió. M'escandalitza la falta de consciència crítica de la societat en aquest tema. Ja no demano que l'Església es posicioni, que ja ho ha fet amb una posició de màxims que és l'abolició, parlo dels defensors dels drets humans. M'escandalitza que els grans defensors dels drets humans es preocupin sobre els drets humans a Nicaragua i no es preocupin pels d'aquestes persones explotades a les nostres comarques.

—Quines característiques hauria de tenir el model de regulació?

—Defenso la regulació tenint clar que es poden supervisar sanitàriament les prostitutes, donar-les d'alta a la Seguretat Social i oferir-los moltes opcions per canviar

«El bloqueig entre regulació i prohibició no permet afrontar mesures concretes, com l'eliminació de la figura del proxeneta o la prostitució de carretera»

de feina. I sobretot, que no es pot exercir per a tercers. No m'imagino uns proxenetes encoberts que guanyin diners a costa de les prostitutes. Estaria més a prop del treball autònom. Però vull deixar clar que no penso que es pugui regular la prostitució com qui regula la jornada laboral d'un treballador d'una fàbrica d'embotits. És una feina traumàtica i ens hem de preguntar per què existeix. Es pot reduir, limitar, enviar missatges cívics que no la fomentin...; ara, la idea de l'abolició em sembla utòpica. Desitjable, però utòpica. A Suècia, on hi ha prohibició absoluta, la prostitució es trasllada a vaixells convertits en prostíbuls flotants fora de les seves aigües jurisdiccionals. Caldria començar amb la prohibició d'anuncis a la premsa generalista. L'actual president del Govern, que té un punt moralista laic, sembla que seria partidari de la regulació.

—La majoria de la prostitució forçada és d'origen immigrant.

—En temps de globalització, és una qüestió de cooperació entre membres de la Comunitat Europea i d'altres països. Però a tots aquests països és un assumpte que ni es plantegen. En les relacions bilaterals, el Govern espanyol hauria de tenir molt més present aquest tema, que sovint no apareix en els convenis amb determinats països.

—¿El bloqueig es pot trencar amb noves majories parlamentàries, o potser a cap partit li agradaria aparèixer com el que ha «legalitzat» la prostitució, amb els conseqüents efectes electorals?

—És un bloqueig neuròtic. Jo crec que al Parlament hi ha una mena de *transpartit* que manté una conjura a favor de l'abolició, i això fa impossible la regulació.

—Aquí també hi deu haver gent del seu partit...

—Sí, sí, per això ho dic. Afortunadament els parlamentaris podem parlar a títol individual i amb llibertat.

—¿Caldria fer com amb els toros, donar llibertat de vot?

—Seria bo, donar llibertat de vot als parlamentaris. En aquest assumpte, dreta o esquerra no marquen diferències.

—Si es donés llibertat de vot, la postura de regulació triomfaria?

—És aventurat. És un debat poc madur. Hi ha diputats que no hi han reflexionat ni una tarda. És curiós que fos amb un govern del PP que vam estat a punt d'afrontar-ho.

Gerard Bagué és periodista.

«Defenso la regulació tenint clar que es poden supervisar sanitàriament les prostitutes, donar-les d'alta a la Seguretat Social i oferir-los opcions per canviar de feina»

En el ventre del Lleó

JOSEP CAMPMAJÓ > Text

PEP IGLÉSIAS > Fotografia

El Mercat Municipal d'Abastaments és un exiliat de pedra, tossut i pacient. Abans de convertir-se en el Mercat del Lleó, la venda ambulante de productes frescos va anar rebent empentes cap a fora de la ciutat vella. De la plaça de les Cols a l'Areny. Del fangam de l'Onyar al passeig ombrívol de la riba oest, la que resseguia l'antiga façana del convent de Sant Francesc de Paula. Passant per espais somiats. Somiats i dibuixats, com el de l'arquitecte Joaquim Maggioni. Dibujats i expurgats pel Ministerio de Gobernación d'Espanya, quan va considerar que era un pla perillós. El projecte de la caixa de bombons de Maggioni, de

l'any 1929, preveia un edifici modernista, de ciment, vidre, ferro i rajola, aixecat sobre una plataforma damunt l'Onyar. Amb quatre façanes, amb quatre portes monumentals, amb quatre cossos principals lligats per una cúpula de vidre. Se'n van començar a ancorar els fonaments a la llera del riu. Trenta-cinc anys més tard, aquests suports de formigó en desús es van servir per a un projecte que va unir irremeiablement les Girones escombrades per les riuades: la plaça de Catalunya.

Un cop acabada la guerra civil, quan els guanyadors van haver de refer la ciutat, la gana i l'estraperlo van exigir que la municipalitat garantís els mitjans de subsistència mínims per als ciutadans. El projecte Maggioni era molt més costós que la barata mà esclava formada pels batallons de soldats perdors. La ciutat creixia a ritme constant i fagocitava els espais que la modernitat estava deixant inútils.

El mercat municipal d'abastaments.

Allà on des de l'any 1654 hi havia hagut el baluard de Sant Francesc de Paula, adjacent a l'antic monestir del qual va prendre el nom, a partir de l'any 1836 s'hi va bastir un complex militar. Aquest camp de Mart incloïa una caserna de cavalleria, una d'artilleria i un monument que l'any 1910 es va aixecar per tal de «perpetuar el recuerdo de los memorables sitios que sufrió esta inmortal ciudad en los años 1808 y 1809 [...]».

En quedar obsolet l'ús militar de l'àrea i evidenciada la impossibilitat de reformar les antigues casernes, es va decidir construir un edifici funcional, quadrat, asèptic, afecte al règim i amb aspiracions centralistes on soplujar els *paradistes* dels mercats dispersos per la ciutat.

El Mercado Municipal de Abastos va passar a ser conegut pels gironins, immediatament després de la seva

inauguració l'any 1946, com el *Mercat del Lleó*. La bestiola amb pell de pedra a la qual va segrestar el nom, tot i que dóna l'esquena a l'edifici i a la ciutat, garanteix des de dalt de la seva columna centenària que el mercat segueixi abastint els constants gironins.

D'aquell passeig ombrívol sota el qual feinejaven els austers freres franciscans i aprenien a matar els foscos militars monàrquics, només en resta un plàtan tossut i pacient. Rebel. Valent. Robust. Tot i que ara les seves branques, més que ombrear les lletanies dels germans del de Paula, escolten les pregàries fenícies de pagesos, venedors i clients... i algun anarquista en actitud de protesta.

I és que el pas de les vides modela i transforma, fins i tot, les arquitectures de l'esperit.